

Samenvatting

De vluchtelingenopvang van afgewezen en uitgeprocedeerde asielzoekers in Maastricht wordt uitgevoerd door het VLOT-team van het Leger des Heils. De gemeente heeft de afgelopen jaren een subsidierelatie met het Leger des Heils voor de uitvoering van dag- en nachtopvang (DNO) en de vluchtelingenopvang (VLOT). Voor de uitvoering van VLOT heeft de gemeente steeds het subsidiebedrag voor de vluchtelingenopvang toegekend vanuit eigen middelen. Van 2019 tot en met 2021 wil de rijksoverheid met de pilot Landelijke Vreemdelingenopvang (LVV) deze opvang meer centraliseren in 5 opvangpunten in Nederland. Maastricht is niet betrokken bij deze pilot maar krijgt voor deze vluchtelingenopvang een compensatiebedrag van de rijksoverheid in de pilot-jaren 2019, 2020 en 2021. Gemeente Maastricht is nog in onderhandeling met het Leger des Heils over de invulling van de subsidie 2019. Het beschikte bedrag dekt voor het Leger des Heils niet voldoende de kosten voor de dag- en nachtopvang en de vluchtelingenopvang en het Leger heeft bezwaar aangetekend. Deze onderhandelingen dienen voor 1 december 2019 te zijn afgerond met overeenstemming om de bezwaarprocedure in te trekken. Voor deze onderhandelingen willen we de extra vergoeding van het LVV-geld in 2019 inzetten om een deel van de extra onkosten voor de dag- en nachtopvang 2019 te bekostigen. Voor de jaren 2020 en 2021 willen we de extra Rijksbijdrage inzetten op de uitvoering van de vluchtelingenopvang en maatschappelijke opvang in Maastricht.

Beslispunten

1. Instemmen met het geormerkte LVV-geld van 2019 te besteden aan de extra kosten voor de dag- en nachtopvang in 2019 uitgevoerd door het Leger des Heils.
2. Instemmen met het inzetten van het extra verkregen rijksgeld 2019-2021 in het kader van vluchtelingenopvang (uitgeprocedeerde asielzoekers) in Maastricht voor de maatschappelijke opvang en VLOT uitgevoerd door het Leger des Heils in de jaren 2020 en 2021.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 3 december 2019

Conform.

1. Aanleiding

Het Leger des Heils is de organisatie die in Maastricht de opvang uitvoert voor vluchtelingen die uitgeprocedeerd zijn en voorbereid worden op terugkeer naar hun thuisland. De gemeente heeft de afgelopen jaren een subsidierelatie met het Leger des Heils voor de uitvoering van dag- en nachtopvang (DNO) en de vluchtelingenopvang (VLOT). Voor de uitvoering van VLOT heeft de gemeente steeds het subsidiebedrag voor de vluchtelingenopvang toegekend vanuit eigen middelen. De rijksoverheid is ten aanzien van de opvang van uitgeprocedeerde vluchtelingen een pilot gestart welke duurt van 2019 tot en met 2021. Met deze pilot Landelijke Vreemdelingenopvang (LVV) wil de rijksoverheid deze opvang meer centraliseren in 5 opvangpunten in Nederland. Maastricht is niet betrokken bij deze pilot maar krijgt, net als andere gemeenten die deze vluchtelingen nog steeds opvangen, een compensatiebedrag van de rijksoverheid in de pilot-jaren 2019, 2020 en 2021.

Voor 2019 heeft het Leger des Heils een subsidiebeschikking van in totaal € 1.453.734 van de gemeente Maastricht ontvangen voor de uitvoering van de dag- en nachtopvang van dak- en thuislozen en de vluchtelingenopvang VLOT. Dit subsidiebedrag is door de gemeenteraad vastgesteld in de Begroting 2019. Het Leger des Heils heeft hier tegen bezwaar aangetekend omdat ze niet meer uitkomt met deze voor hen te lage subsidie voor de uitvoering van de dag- en nachtopvang en de opvang van de uitgeprocedeerde vluchtelingen door VLOT. Hierover is de gemeente Maastricht nog in onderhandeling met het Leger des Heils om tot een positieve uitkomst te kunnen komen en het bezwaar tegen de subsidie 2019 in te laten trekken. De onderhandelingen moeten vóór 1 december 2019 in overeenstemming zijn afgerond om effectivering van het bezwaar door het Leger des Heils te voorkomen.

Het voorstel is om de extra LVV-vergoeding voor 2019 van de overheid voor de gemeente Maastricht in te zetten voor aanvulling van de subsidie 2019 voor de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils in 2019. We denken dit jaar niet uit te kunnen komen met het begrote bedrag voor 2019. Voor het verschil tussen begroot bedrag van de gemeente en aangevraagd bedrag door het Leger des Heils is geen andere dekking te vinden in de gemeentelijke begroting 2019.

Tevens is het voorstel om de extra LVV-vergoedingen voor de jaren 2020 en 2021 in te zetten voor VLOT en de maatschappelijke opvang uit te voeren door het Leger des Heils. Dit geld zal worden besteed aan extra beveiliging van de nachtopvang als onvoorziene extra kosten voor de uitvoering van de dag- en nachtopvang. We verwachten dat we ook in 2020 en 2021 niet uit zullen komen met het begrote budget gezien de problematieken.

2. Context

Subsidie voor vluchtelingenopvang

Onderdeel van de reguliere gemeentelijke subsidie voor het Leger des Heils is de opvang van ongedocumenteerde vreemdelingen zonder recht op verblijf, die de gehele (asiel)procedure hebben doorlopen en Nederland nog niet uit eigen beweging dan wel gedwongen hebben verlaten. Omdat deze vreemdelingen om uiteenlopende redenen (voorlopig) nog niet terugkeren naar hun land van herkomst en niet meer in aanmerking komen voor rijksopvang, komt deze specifieke groep nu vaak in niet wettelijk geregelde voorzieningen terecht. In de regio Zuid-Limburg heeft de stichting VLOT tot aan 2017 als vrijwilligersorganisatie de opvang van deze vluchtelingen verzorgd. Stichting VLOT heeft daarvoor subsidie ontvangen van de gemeente Maastricht. Het subsidiebedrag voor vluchtelingenopvang door het Leger des Heils bedraagt al enige jaren €80.000. Dit geld is tot nu toe met eigen middelen vanuit de gemeente betaald. In 2017 is het Vlotteam met de vrijwilligers overgenomen door het Leger des Heils om de werkzaamheden te borgen voor de toekomst. De subsidie die aan Stichting VLOT is verleend is een-op-een overgegaan naar het Leger des Heils voor de uitvoering van de vluchtelingenopvang.

Landelijke ontwikkelingen vluchtelingenopvang

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in november 2018 een akkoord bereikt met de VNG over de ontwikkeling van landelijke vreemdelingenvoorzieningen (LVV's). De ontwikkeling van de LVV's zal plaatsvinden in lokale pilots bij 5 grote gemeenten te weten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven en Groningen. De pilot is in april 2019 van start gegaan en zal duren tot april 2022. Na een succesvolle pilotperiode wil het Rijk het aantal locaties uitbreiden naar 8 plekken. Het is nu niet bekend in welke steden de 3 extra locaties zullen worden gehuisvest.

Voor bekostiging van de 5 pilots heeft het Rijk bij alle gemeenten van Nederland in totaal een bedrag van in totaal € 12 miljoen uit het gemeentefonds genomen in 2019. Voor Maastricht gaat het om een reductie van € 49.529 in het eerste jaar van drie jaren. Echter het Rijk betaalt een vergoeding voor overige onderdakvoorzieningen voor deze vluchtelingenopvang in gemeenten over 2019-2021. Gemeente Maastricht heeft een vergoeding voor 2019 van € 199.775 ontvangen. Voor 2020 wordt een vergoeding van € 120.697 verwacht en in 2021 een bedrag van € 66.592.

Voor 2019 betekent dit dat na compensatie van het reductie bedrag van € 49.529 er een bedrag over is van € 150.246 die we willen besteden aan de extra kosten die zijn gemoeid met onvoorziene kosten voor VLOT en de dag- en nachtopvang in 2019 uitgevoerd door het Leger des Heils, te weten

kosten voor inzet van extra beveiliging van de nachtopvang als er meer dan 35 slapers per nacht zijn.

3. Gewenste situatie

Subsidie dag- en nachtopvang

In maart 2019 heeft het Leger des Heils een subsidiebeschikking van in totaal € 1.453.734 van de gemeente Maastricht ontvangen. Dit subsidiebedrag is door de gemeenteraad vastgesteld in de Begroting 2019. In mei 2019 Het Leger des Heils heeft hier tegen pro forma bezwaar aangetekend omdat ze niet meer uitkomt met deze voor hen te lage subsidie voor de uitvoering van de dag- en nachtopvang en de opvang van de uitgeprocedeerde vluchtelingen door VLOT. Sinds juni 2019 is de gemeente Maastricht hierover in onderhandeling met het Leger des Heils om tot een positieve uitkomst te kunnen komen en het bezwaar tegen de subsidie 2019 in te laten trekken. De onderhandelingen moeten vóór 1 december 2019 in overeenstemming zijn afgerond om effectivering van het bezwaar door het Leger des Heils te voorkomen.

Voor de werkzaamheden voor VLOT is in het verleden de afspraak gemaakt dat het subsidiebedrag op € 80.000 blijft staan. Daar willen we niet aan tornen.

Na uitgebreide controle door de gemeente van productiecijfers van de maatschappelijke opvang en VLOT, aangeleverd door het Leger des Heils, is geconstateerd dat in de begrote kosten geen exceptioneel hoge vergoedingen worden gevraagd. Voor het Leger des Heils zijn hogere kosten gemoeid met een verantwoorde, veilige en kwalitatief goede uitvoering van de dag- en nachtopvang. Deze hogere kosten zijn ontstaan door inzet van hoger gekwalificeerd personeel om de begeleiding van de steeds gecompliceerdere doelgroep goed te kunnen uitvoeren en de-escalerend op de dag- en nachtopvang te kunnen optreden. Deze toename van gecompliceerde doelgroep is mede opgetreden door extramuralisering van de GGZ. Door de toegenomen complexiteit van de doelgroep is inzet van professionals nodig waar eerst alleen vrijwilligers of lager geschoolde medewerkers werden ingezet.

Na beschouwing van de door het Leger des Heils aangeleverde gegevens over de personeelskosten voor de Dag- en Nachtopvang heeft de gemeente de indruk dat er met een minimale bezetting wordt gewerkt. De kostenverhoging van 2019 t.o.v. 2018 is deels toe te schrijven op de verhoging van kwalitatief personeel en daarmee hogere loonkosten en deels aan een hoog overheadpercentage. Hierover zullen we voor de subsidie 2020 met het Leger des Heils in gesprek gaan.

De verschuiving van gekwalificeerd personeel is ook bij andere aanbieders van maatschappelijke opvang te zien.

We denken in de onderhandelingen met het Leger des Heils over de subsidie 2019 niet meer uit te komen met het huidige subsidiebedrag van € 1.473.734 voor de dag- en nachtopvang en VLOT. We willen het bedrag van de extra vergoeding van het Rijk voor de LVV inzetten om het Leger des Heils tegemoet te kunnen komen in de hogere kosten die ze moeten maken voor de dag- en nachtopvang in 2019. Wij willen voorstellen dat de extra kosten voor 2019 worden gedeeld door de gemeente en het Leger des Heils. Het gaat over een tekort voor het Leger des Heils van € 191.271 voor de dag- en nachtopvang. Dit betekent dat de gemeente voorstelt een extra bedrag van € 96.000 bij te dragen voor 2019. De uitkomsten van de onderhandeling zijn echter nog onzeker tot 1 december 2019.

Het college wordt gevraagd de LVV-vergoeding voor 2019 in te zetten voor bestedingen en risico's met betrekking tot de subsidie 2019 van het Leger des Heils voor de uitvoering van de dag- en nachtopvang.

Het college wordt verzocht de LVV-vergoedingen voor 2020 en 2021 in te zetten voor bestedingen en risico's met betrekking tot VLOT en de dag- en nachtopvang in Maastricht.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

In de toekomstagenda Maastricht-Heuvelland 2015-2022 heeft de Raad ingestemd met de doelstelling om zorg te dragen voor de meest kwetsbare burgers. Het is voor de dak- en thuisloze burgers in onze stad van belang dat de dag- en nachtopvang en de vluchtelingenopvang door het Leger des Heils op een veilige en kwalitatief goede manier worden uitgevoerd. Daardoor wordt overlast van deze doelgroepen door rondzwerven op straat voorkomen en is de kans groter dat deze doelgroepen op langere termijn met ondersteuning geholpen kunnen worden en weer zelfredzaamheid en zelfstandigheid kunnen bereiken.

5. Effect op de openbare ruimte

Met de uitvoering van de dag- en nachtopvang en VLOT door het Leger des Heils wordt voorkomen dat dak- en thuislozen 's nachts en overdag op straat rondzwerven

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering

N.v.t.

8. Financiën

Gemeente Maastricht heeft in 2019 een vergoeding van € 199.775 gekregen voor de opvang van uitgeprocedeerde vluchtelingen. Ook in 2020 en 2021 is een vergoeding voor deze opvang toegekend. Om dergelijke vergoedingen gericht aan de pilotgemeenten en de gemeenten met opvang te kunnen toekennen worden alle gemeenten op het algemeen deel van het gemeentefonds (AU) gekort. Zo ook Maastricht. Zie tabel 1.

Tabel 1. Mutaties gemeentefonds

	2019	2020	2021
LVV vergoeding	€ 199.775	€ 120.697	€ 66.592
Korting AU gemeentefonds	€ - 49.529	€ -35.105	€ -31.335
Resterend	€ 150.246	€ 85.592	€ 35.257

Deze extra middelen komen bovenop het begrotingsbedrag van € 100.000 structureel dat wij hebben staan voor vluchtelingenopvang. De korting AU is inmiddels op dit begrotingsbedrag toegepast.

Tabel 2. Besteding bijdrage gemeentefonds

	2019	2020	2021
LVV vergoeding Gemeentefonds	199.775	120.697	66.592
Bestaande budget uitgeprocedeerden minus korting AU (korting is reeds vertaald)	50.471	64.895	68.665
Kosten opvang uitgeprocedeerden VLOT (leger des Heils)	-80.000	-80.000	-80.000
Kosten opvang uitgeprocedeerden gemeente	-20.000	-20.000	-20.000
Tekort / bezwaarschrift Leger des Heils	-96.000		
Onvoorzien	-54.246	-85.592	-35.257
Resteert voor algemene dekking	0	0	0

De eerste twee regels van tabel 2 tonen dan de middelen die beschikbaar zijn. Vervolgens zijn de kosten voor opvang van uitgeprocedeerden vermeld. Die lopen uiterlijk in 2021 af omdat het de bedoeling is dat de pilot in 2022 wordt omgezet in een landelijke voorziening. Vervolgens is een post opgenomen die verband houdt met de subsidie 2019 voor het Leger des Heils waarover nog onderhandelingsgesprekken gaande zijn. Tenslotte een post onvoorzien vanwege de onzekerheden bij de drie kostenposten. Het is onzeker hoe het aantal op te vangen vluchtelingen zich gaat

ontwikkelen voor Maastricht in relatie tot de ontwikkeling van de opvang bij de landelijke Vluchtelingen Voorziening (LVV).

De begroting B&O dient gewijzigd te worden: de eerste minus de laatste regel dient op de betreffende budgetten te worden bijgeraamd.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

Tot vandaag zijn belanghebbenden/externen betrokken geweest bij voorliggend voorstel. Het betreft het Leger des Heils.

11. Voorstel

1. Instemmen met het geormerkte LVV-geld van 2019 te besteden aan de extra kosten voor de dag- en nachtopvang in 2019 uitgevoerd door het Leger des Heils.
2. Instemmen met het inzetten van het extra verkregen rijksgeld 2019-2021 in het kader van vluchtelingenopvang (uitgeprocedeerde asielzoekers) in Maastricht voor de maatschappelijke opvang en VLOT uitgevoerd door het Leger des Heils in de jaren 2020 en 2021.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Indien de onderhandelingen over de subsidie 2019 met het Leger des Heils succesvol worden afgerond vóór 1 december 2019 zal de gemeente Maastricht een herziene subsidiebeschikking 2019 opstellen. In het voorjaar van 2020 zal het Leger des Heils de verantwoording van de subsidie 2019 indienen om het subsidiebedrag 2019 vast te kunnen laten stellen door de gemeente.

In de komende weken zullen we zo spoedig mogelijk de subsidie 2020 met het Leger des Heils bespreken en beschikken op basis van de gemeentelijke begroting 2020 zoals vastgesteld door de gemeenteraad. Mogelijk zal voor 2020 ook een tekort bestaan voor het Leger des Heils om de taken dag- en nachtopvang en vluchtelingenopvang uit te voeren. In dat geval zullen we mogelijk bij de kaderbrief 2021 met een voorstel komen om het begrotingsbedrag voor de subsidie 2020 voor het Leger des Heils aan te passen.